

Wspólnota Kulturowa "Borussia"

Manifest

(grudzień 1990)

Wspólnota Kulturowa "Borussia" powstała w grudniu 1990 r. W wyniku kilkumiesięcznych zabiegów niewielkiej grupy osób wywodzących się z olsztyńskiego środowiska humanistycznego. Grupę tę połączyła przede wszystkim wspólna idea, chęć autentycznego tworzenia ponad politycznymi sporami i konfliktami narodowościowymi.

Istotę naszej działalności wyraża nazwa – Wspólnota Kulturowa "Borussia". Odwołujemy się w niej do europejskiej tradycji kulturowej opartej na wartościach personalizmu humanistycznego: świeckiego i chrześcijańskiego. Ziemie między dolną Wisłą a Niemnem, których jesteśmy mieszkańcami, przechodziły zmienne koleje losu, podobnie jak nazwy je określające. "Borussia" jest zlatynizowaną, jedną z pierwotnych nazw tych ziem. Nie odwołujemy się, ani nie polemizujemy z wieloletnią tradycją tej nazwy. Jest to nasza niezależna i przekorna odpowiedź wobec stereotypów ideologicznych i historycznych.

2

Polska, jak i sąsiednie kraje, zmienia swoje oblicze. Ich przyszłość zasadza się na tworzeniu i poszanowaniu demokracji, wolnego rynku, wolności osobistej i politycznej obywateli. Przed obywatelami tych krajów stoją poważne i dramatyczne wyzwania polityczne i społeczne, regionalne i państwowe. Nie mniej ważne są dylematy natury etycznej i duchowej.

Wspólnota Kulturowa "Borussia" pragnie aktywnie uczestniczyć w tworzeniu jednoczącej się Europy, Europy etycznych ojczyzn. Jesteśmy stowarzyszeniem polskim i międzynarodowym. Pochodzimy z Warmii i Mazur, z byłych Prus Wschodnich, z ziemi, na której mieszkały kiedyś plemiona pruskie, a później Niemcy, Polacy, Mazurzy, Warmiacy, Litwini, Ukraińcy... Chcemy poprzez pełniejsze poznawanie regionalnej przeszłości, stosunków politycznych i narodowościowych, wartości kulturalnych i cywilizacyjnych krytycznie i twórczo dążyć do budowania nowej wiedzy, nowej kultury i postaw życiowych właśnie tu na Warmii i Mazurach. Głównie podejmować będziemy problematykę historyczną, oświatową, kulturalną z intencją stworzenia takiego krytycznego światopoglądu, który aktywnie uczestniczyłby w rozpoznawaniu i

konstruowaniu przyszłości regionalnej, polskiej i wreszcie europejskiej.

3

Warmii i Mazur nie sposób oderwać od dziedzictwa historycznego, od wielonarodowej tradycji tej północnej ziemi. Nie udało się tutaj po drugiej wojnie światowej stworzyć spójnej, tożsamej i niezależnej wspólnoty. Urodziliśmy się tutaj po 1945 roku. Ta ziemia to nasza ojczyzna. Świadomi jesteśmy jej przeszłości wielokulturowej i wielonarodowej, pragniemy być odpowiedzialni za jej przyszłość. Tworząc polską tożsamość, dążąc do nowatorskiego i skutecznego działania oraz myślenia, jednocześnie odkrywamy tu zastane dziedzictwo pruskie, niemieckie, rodzime, aby – pomni tragedii dwudziestowiecznych – dowieść, że podążamy do wolnej i demokratycznej ojczyzny, szanując dobro innych bliźniaczych narodów. Pamiątki każdej narodowej przeszłości traktujemy jako pamiątki ludzkości.

Nie ma dla nas innego myślenia o świecie niż myślenie etyczne. W drodze do pogodzonej i wolnej Europy ojczyzn pragniemy kultywować miłość do ziemi rodzimej w kontekście wartości ogólnoludzkich opartych na szacunku dla prawdy historycznej, moralnej, egzystencjalnej. Ponadto uważamy, iż naszym zadaniem jest budowanie pojednania i porozumienia pomiędzy narodami polskim i niemieckim.

Zajmować się będziemy tematyką regionalną, ale i europejską, wychodząc od tworzenia zasad odpowiedzialnej, krytycznej myśli kulturowej i historycznej. Program ten chcemy realizować m.in. poprzez wydawanie „Borussii”, pisma poświęconego kulturze, historii i literaturze północnej Polski i Europy.